

Johnny Olesen

GENERALDIREKTØREN

DR Byen

Emil Holms Kanal 20

DK-0999 København C

T +45 3520 3040

www.dr.dk

Maria Rørbye Rønn

D +45 3520 3040

E mrr@dr.dk

3. august 2016

Kære Johnny Olesen

Du har den 18. maj 2016 klaget over et indslag i TV Avisen på DR1. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn
Generaldirektør

Kopi: Journalen

Redaktionschef Jan Ørskov

Jurachef Peter Skov

Etikchef Inger Bach

Chefkonsulent Marianne Juul

Konsulent Marianne Blichfeldt

Gennemgang af sagen

Johnny Olesen (JO) klager den 18. maj 2016 via DRs programservice, custhelp, over et indslag i TV Avisen. Klager skriver: *"I indslaget fortælles kommunens problemer med statsstøttet udrulning af fiberbredbånd. For at underbygge sagen, så bruges der en case med en beboer i den lille vestjyske landsby Dejbjerg. Brugen af denne case er direkte vildledende.*

Jeg ønsker, at DR nyheder beklager den misvisende brug af casen, og tydeligt i den streamede version skriver en tekst over i indslaget, hvor det pointeres, at casen ikke er retvisende med nedenstående begrundelse – formuleringen vil være op til DR. Baggrund for min klage: Dejbjerg er IKKE et af de områder, hvor kommunen tilbyder statstilskud for at få indbyggerne med på fibernet. Dejbjerg er derimod ét af de områder, hvor RAH (det lokale elselskab) udruller fiberbredbånd på helt kommercielle vilkår. Ingen statsstøtte overhovedet! Jeg finder det problematisk, at dette ikke fremgik i indslaget, da seerne derved får det indtryk, at Mads Nielsen kun får tilbudt fiberbredbånd, fordi kommunen tilbyder statstilskud. Det er direkte vildledning af seerne.

Samtidig nævnes det ikke i casen, at Mads Nielsen har adgang til (fast) mobilt bredbånd fra fire forskellige mobilnetværk. Mads Nielsen kan altså – hvis han ønsker det – ringe til både TDC, Telenor, Telia, 3 og måske også Net-1 og få leveret mobilt bredbånd i morgen. Når det i indslaget vises, at TDC kobberforbindelse er langsom i Dejbjerg, så "glemmer" journalisten i samme åndedrag at fortælle seerne, at Mads Nielsen har adgang til hele fire mobilnetværk, der alle sammen kan levere højere hastighed på adressen, hvoraf mindst to leverer en form for ubegrænset dataforbrug.

Mads Nielsen bor i udkanten af Dejbjerg, og han vil med overvejende sandsynlighed få tilbudt fiber uanset udfaldet af EU sagen. Når journalisten spørger om Mads Niensens mening om sagen, så får seerne det indtryk, at Mads Nielsen kommer til at vente på, at EU sagen er afgjort. Det er en forrykt vinkling af sagen."

Klager rykker – gennem LSR – for et svar den 15. juni.

Klager modtager en bekræftelse fra redaktionschef Lone Sunesen, DR Danmark, den 17. juni 2016, som oplyser, at hun vil vende tilbage, når hun har talt med journalisten bag indslaget.

Samme dag svarer klager Lone Sunesen med kopi til mig, at han stadig ikke har fået svar på sin oprindelig klage. *"Jeg kan da lige nævne, at jeg efterfølgende er blevet bekendt med, at case måske er endnu værre end det, som jeg klagede over. Den omtalte "almindelige dansker" er muligvis "fiber-ambassadør" for EnergiMidt. Altså en person, der repræsenterer EnergiMidts salgsindsats i området. Man har muligvis brugt en mand som "ulønnet sælger" for EnergiMidt som case...og det er uden at seerne er blevet bekendt med dette."*

Den 28. juni vender klager igen tilbage med en mail til Lone Sunesen, DR Danmark, med kopi til mig.

Heri skriver klager: *"Nu har jeg så ventet 11 dage mere, og jeg har stadigvæk ikke fået noget svar på min klage over forkert brug af casen."*

Lone Sunesen svarer samme dag klager: *"Indslaget beskrev en igangværende konflikt mellem Ringkøbing-Skjern Kommune og teleindustrien om lovligheden af kommunens IT-udbud. Casen var med i indslaget for at gøre det nærværende for seerne, hvordan det opleves at have langsomme forbindelser ude på landet. Casen beskrev i indslaget sine personlige oplevelser af situationen med egne ord. Vi har ingen kendskab til, at casen skulle være "ulønnet sælger". Der er derfor ikke tale om at vildlede seerne eller tilbageholde viden."*

På baggrund af dette svar, skriver klager tilbage til mig samme dag og anmoder mig om at tage sagen op. Klager påpeger, at han ikke mener, at Lone Sunesen tager stilling til den klage, som han oprindeligt har sendt. Klager skriver blandt andet: *"Jeg vil gerne have din vurdering – baseret på min oprindelige klage og kilder – om det er rimeligt, at bruge en case, der befinder sig i et område, som får fiberbredbånd upåagtet om den omtalte EU-sag går den ene eller den anden vej.? Jeg vil også bede dig vurdere, om det er rimeligt, at jeg skal rykke for et svar gentagende gange?"*

Jeg bekræfter i mail den 28. juni 2016, at jeg tager sagen op. Samtidig opsummerer jeg klagers klagetema for at sikre en gensidig forståelse.

Dernæst har der været et par mailudvekslinger mellem klager og jeg vedrørende de konkrete omstændigheder i sagen.

Klagen baserer sig på et indslag i TV Avisen den 17. maj 2016. Vinklen, som annonceres af studieværten, er om en kommune må bruge skatte kroner på at skaffe borgerne hurtigt internet. Det har de gjort i Ringkøbing-Skjern, og nu har teleindustrien klaget til EU over den beslutning.

Baggrunden for indslaget er, at Ringkøbing-Skjern Kommune har udbudt hurtigt internet med offentligt støtte, og kommunen har på baggrund af dette udbud indgået en aftale med virksomheden Energimidt, som står for arbejdet med fiberbredbånd til kommunens husstande, som i fremtiden bliver meldt til. Vinklen i indslaget fremkommer ved, at Teleindustrien finder det konkurrenceforvridende, at kommunen bruger offentlige kroner på at støtte dette projekt, og man har indbragt sagen for EU. Den mener, at det forvrider mobilt bredbånd muligheder for at konkurrere på lige vilkår i området. Det kan i princippet føre til, at EU underkender juraen i kommunens aftale med Energimidt.

I indslaget optræder Mads Nielsen fra landsbyen Dejbjerg mellem Ringkøbing og Skjern. Han beklager sig over sin dårlige "kobberforbindelse" og håber på, at EU kommer med "en hurtig dom", så han kan få sit hurtige bredbånd i Dejbjerg. I samme indslag medvirker også en direktør for virksomheden Airnet, der beklager sig over aftalen og det, som direktøren opfatter som det konkurrenceforvridende aspekt ved kommunens brug af offentlig støtte til fibernet i jorden. Desuden medvirker Ringkøbing-Skjerns borgmester, som siger god for aftalen og giver udtryk for, at juraen er i orden.

Klagers hovedpåstand er, at TV Avisens case, Mads Nielsen, er vildledende eftersom manden slet ikke bor i et område, der er omfattet af kommunens tilbud om offentlig tilskud til fiberbredbånd. Ifølge klager bor casen i et område, hvor EnergiMidts selskab til formålet, EnergiMidt Fiberbredbånd A/S, udbyder bredbånd på almindelige kommercielle vilkår.

Dette må afvises. Jeg har indhentet de specifikke oplysninger fra EnergiMidt og ifølge disse oplysninger er den nærmere omstændigheder om TV Avisens case således: Mads Nielsen bor på en adresse, der er rubriceret som "Dejbjerg opland." Her er betingelserne i den aftale, som selskabet har med kommunen, at 50 procent af samtlige beboere i dette område skal indgå en aftale med energiselskabet på de udbudsbetingelser, man har kontrakt med kommunen om, for at alle kan få fiberbredbånd til den favorable pris. Det betyder for case-personens vedkommende, at ingen skal betale mere end højst 5000 kroner for tilslutning uanset afstanden fra vej og til husfacade. Hvis ikke 50 procent af beboerne i det givne område skriver under på en aftale, er EnergiMidt ikke forpligtet til at tilbyde fiberbredbånd til den lave pris. Uden den aftale med kommunen, som EnergiMidt har budt på og vundet, vil det være helt op til EnergiMidt at tilbyde casen, Mads Nielsen, en individuel pris på rene markedsvilkår, og den kan variere meget. Den afhænger blandt andet af, om energiselskabet alligevel arbejder i området, og hvor langt der er fra hovedkablet og ned til den husstand, der ønsker bredbånd. I udbuddet, som det ligger nu, skal en kunde med kort afstand fra facade og til vej kun betale 750 kroner i tilslutning. Ved lidt større afstand (typisk landsby) maksimalt 2500 kroner, og endelig på landet med stor afstand maksimalt 5000 kroner, ifølge EnergiMidt Fiberbredbånd A/S)

Klagers næste påstand er, at det reelt ikke har nogen betydning for casen, Mads Nielsen, om kommunen taber sagen i EU eller ej. Han vil få tilbudt fibernet uanset hvad. Her henholder klager sig blandt andet til, at salgsschefen for EnergiMidt Fiberbredbånd A/S, Lars Kofoed Sørensen, har udtalt sig til dagbladet Ringkøbing-Skjern. Den 8.maj 2016 er han citeret i avisen for at sige: *"Polemikken omkring kommunens udbud har fået os til at ændre strategi, så vi foreløbig fokuserer på de områder, vi kan udrulle til uden de omtalte statsstøttekroner. Det vil sige byområderne, og dem fortsætter vi med. Interessen er stor, og vi vil selvfølgelig gøre, hvad vi kan for at holde den aftale, vi har indgået med kommunen, mens vi venter på udfaldet af de klager, der er rettet mod udbuddet."*

Salgschef Lars Kofoed Sørensen, EnergiMidt Fiberbredbånd A/S, oplyser, at det citat konkret betyder, at man har valgt Dejbjerg Opland fra og kun kører kampagne i Dejbjerg by. Det var meningen, at der skulle have kørt en kampagne i Dejbjerg opland, men den er hverken med i 2016 eller 2017 på grund af den verserende sag. Det sker for at begrænse risikoen for tab af de dyrere etableringer på fiberforbindelser i landområderne i forhold til bybebyggelse, så længe der hersker usikkerhed om, hvorvidt aftalen er lovlig eller ej.

Klager har dermed i forhold til det oplyste ikke ret i sin påstand om, at EU-afgørelsen ikke har nogen betydning for casen, Mads Nielsen, som TV Avisen benytter.

Klager har rejst en påstand om, at EU-sagen i øvrigt ikke spiller nogen rolle for den pågældende case, da Mads Nielsen under alle omstændigheder ville kunne tilkøbe sig mobilt bredbånd hos mindst tre udbydere, hvis han vil betale den øjeblikkelige pris.

Dette har jeg ikke undersøgt, da det er irrelevant for klagen i forhold til DR's programetik. Hovedklagen går på, at casen er vildledende. At DR foregiver i indslaget, at casen er omfattet af et kommunalt udbud om billigt fiberbredbånd, som han ikke er, og at EU-sagen

ikke har nogen betydning for case-personens muligheder for at få bredbånd på de omtalte støttede betingelser. Det er det, som casen, Mads Nielsen, udtaler sig om. Det er irrelevant, hvilke alternative tilbud, som Mads Nielsen ellers ville kunne have indhentet fra andre mobiludbydere, da det ikke er det forhold, han bliver interviewet om i TVA. Det afgørende er, at casen i princippet kan få fiberbredbånd billigt, hvis tilstrækkeligt mange tilslutter sig, og at EU-dommen derfor kan spille ind på dennes muligheder for at få det billige fibernet.

DR Midt og Vest spurgte, ifølge salgsschef Lars Kofoed Sørensen, EnergiMidt Fiberbredbånd A/S, den 17. maj 2016 som led i researchen, om selskabet kunne levere en "case". EnergiMidt tilbød tre eller fire personer, som DR Midt og Vest kunne interviewe. Valget faldt på case-personen fra Dejbjerg Opland, som er "fiberambassadør" eller "ildsjæl", som energiselskabet foretrækker at benævne dem. Det er mennesker i lokalområdet, som har vist interesse for at samle støtte hos naboer og andre i eget lokalområde for tilslutning til det udbudte fiberbredbånd, fordi de selv har økonomisk gevinst af en høj tilmeldingsprocent. I dette tilfælde en tilslutningspligt på 50 procent, for at case-personen er omfattet.

De pågældende modtager ikke noget – herunder penge eller rabat - fra EnergiMidt Fiberbredbånd A/S som "fiberambassadør."

DR Midt og Vest henvender sig til en klar partskilde, EnergiMidt, for at finde en egnet potentiel kunde, som kan udtale sig samme aften i TV Avisen. Det diskvalificerer på ingen måde case-personen, at denne er "fiberambassadør" og dermed interesseret i at arbejde for så høj en tilslutning til fibernet som mulig. Casen er valgt, fordi personen har en stærk egeninteresse i at få fibernet omfattet af kommunens aftale med EnergiMidt, og at EU tillader dette.

Den sekundære klage fra Johnny Olesen drejer sig om, hvorvidt det er rimeligt, at klager skal rykke for svar gentagne gange.

DR har ifølge sine vedtægter en frist på fire uger for at svare på en klage. Det følger af paragraf 27. Klager indgiver sin klage til DR den 18. maj, og han modtager en automatisk bekræftelse. Heri står, at den vil blive behandlet senest inden fire uger. Klager henvender sig igen og udbeder sig et svar den 17. juni, dagen inden svarfristen er udløbet.

Han modtager en bekræftelse fra redaktionschef Lone Sunesen den samme dag, hvori hun informerer om, at et endeligt svar afventer en medarbejder, der først møder den 21. juni.

Klager rykker igen den 28. juni, hvorefter han modtager redaktionschefens svar.

Klager henvender sig første gang og rykker, inden den officielle frist er udløbet. Han rykker igen 11 dage senere. Når DR angiver, at man svarer senest inden fire uger er gået, vil det være efterstræbelsesværdigt, at svaret kommer endda tidligere end de fire uger, således at det er en maksimumsgrænse og ikke bliver opfattet som det modsatte.

Konklusion og sammenfatning

Hovedanken over for TV Avisens indslag om fibernet i Ringkøbing-Skjern Kommune går på, at den valgte "case-person" er vildledende. Den pågældende bor i et område, som i princippet er omfattet af det billige (og med offentlige midler støttede) tilbud om fibernet, hvis man kan nå en tilslutning på 50 procent af husstandene i området. Han har derfor også en egeninteresse i, at EU-domstolen godkender kommunens udbud og støtte. Derved falder klagers påstande bort. Det er denne klage uvedkommende, om den pågældende case-person alternativt kunne købe sig til mobilt bredbånd her og nu.

Det forhold, at den pågældende case-person i sin egen interesse og ulønnet arbejder for at flest mulige beboere i området tilslutter sig, udelukker ham ikke som case og er ikke en overtrædelse af DR's etiske regler.

Denne del af klagen er afvist.

Klager rykker, inden fristen er udløbet. Men det er utilfredsstillende, at redaktionen giver udtryk for først at skulle tage stilling til selve substansen i klagen, når fristen er tæt på udløb, og det udvander autosvaret om, at man fra DRs side vil svare senest inden for fire uger. Det forekommer heller ikke rimeligt, at DR Midt og Vest skal bruge fra den 21. juni, hvor medarbejderen, der stod for indslaget, er tilbage, og helt frem til den 28. juni på at svare klager, når nu fristen er udløbet. Så den del af kritikken har klager ret i.

Jesper Termansen, den 5. juli 2016